

Fasanke – maskenbal u općini Lupak

vineri, 05 martie 2010

Običaj fasanke održava se dan prije Pepelnice ili iste srijede – jedan je od najslikovitijih godina njih događaja u našoj sredini (i ne samo) – a mladi i odrasli gotovo ga u istoj mjeri s nestrpljivošću u dočekuju.

Ovo je običaj koji nalazi svoje početak u dalekoj prošlosti – ovjeka kada su se ljudi prerađivali kako bi istjerali zimu i uplašili zle duhove. Dakle, to je poganski, svjetovni običaj kojega mi, u našoj svijesti, vezemo uz kršćansku tradiciju. Međutim, ova povezanost nije sasvim slučajna. U devetom stoljeću, u crkvenome svijetu nastaje pravilo koje propisuje da sve enici drže post dva dana prije iste srijede, a nedjelja u kojoj počinje korizma postaje poznata kao bezmesna nedjelja. U našem vremenu, u svijesti ljudi, utorak prije Pepelnice jest zadnji dan prije Uskrsa kada je gotovo sve dopušteno, kada je dozvoljeno ludovati i okusiti sve vrste jela koja će biti zabranjena sutrašnjim danom. Mladi i odrasli sudjeluju na ovoj kenoj manifestaciji nose i zastrašujuće maske kako bi sakrili svoj identitet i plaćali prolaznike. Oni se u našim krajevima, mislim na sela Klokoti, Ravnik, Lupak i Vodnik nazivaju Mušorke ili Mošorke.

Navečer se za njih organizira bal gdje skidaju napokon maske i otkrivaju svoje pravo lice. Po tradiciji ova lijepa manifestacija ima određeni dan kada se održava. Taj dan jest utorak. Jedino selo koje se držalo tog pravila bio je Ravnik. Klokoti i Vodnik su ove godine odlučili premjestiti pokladni utorak na druge dane. Razlog tome bila je muzička formacija koja je bila pozvana odsvirati na svim maskenbalima, a kako se nije mogla podijeliti na više strana odjednom, stiglo se do kompromisa da se bal u Vodniku održi u nedjelju, a u Klokoti u ponedjeljak. Ovo bi trebala biti pouka mladim organizatorima ovakve lijepe tradicionalne manifestacije da ubuduće pripreme iz vremena sve detalje kako bi se tradicija poštivala na isti način kao što su je naši stari poštivali. Ove godine Zajedništvo Hrvata podržalo manifestaciju, daju i svoj mali doprinos općem slavlju i veselju nagrađivanjem najljepših kostima, maski ili najintrigantnije kostimiranoj grupi. Iako su nagrade bile više simboličkog karaktera, one su bile dovoljne da razvesele dobitnike i da održe dobro raspoloženje. Daniel Lucacela